

Анжеліка СТЕЛЬМАХ
студентка Західноукраїнського
національного університету

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ КОПЕНГАГЕНУ

Період кінця ХХ – початку ХХІ століття характеризується глобальною фрагментацією й фіксацією розподілу сил у світі, що відображається в економічному процвітанні та провідних позиціях певних регіонів і витісненні слабших за розвитком територіальних одиниць зі списку формування порядку денного.

Дослідники просторово сліпого підходу трактують таку ситуацію як результат ряду історичних передумов, в тому числі впливу географічного чинника, ресурсного насичення, культурного аспекту, особливостей перебігу науково-технологічної революції в різних куточках планети тощо. Однак прихильники місцевого підходу розглядають кожну агломерацію як окремий суб'єкт, що здатний приваблювати жителів та інвесторів завдяки реалізації комплексу притаманних регіону характеристик, при цьому нестача природних ресурсів розглядається не як стримуючий чинник, а радше - як поштовх до формування ефективної моделі позиціонування на засадах унікальності й реалізації локально обумовленого потенціалу. Беручи за основу другий наведений принцип, ми проаналізуємо особливості розробки й становлення стратегії розвитку міста Копенгаген.

Копенгаген як столиця Данії має вигідне географічне положення, адже розташований на березі протоки Ересунн, що входить до переліку Балтійських проток з особливим міжнародним правовим режимом, через які у свою чергу проходять більшість морських трас. Після зведення у 1998 році найдовшого в Європі мосту довжиною 6,8 кілометрів між островами Фюн і Зеландія через протоку Великий Бельт, який з'єднав столицю з рештою територій країни, було реалізовано інший масштабний проєкт – комплекс (міст і підводний тунель), що сполучив данський острів Зеландію і Копенгаген зі Швецією через протоку Ересунн. Це робить місто важливим транзитним пунктом у міжнародних водних, наземних і повітряних шляхах, особливо у сфері світової торгівлі. [1]

У глобальній спільноті Копенгаген проявляє себе як місто-лідер у впровадженні різних ініціатив зі створення безпечного екологічного простору. У 2009 та 2014 роках мегаполіс отримав нагороду «Зелена столиця Європи» (European Green Capital Award), очоливши рейтинг з індексу «Зеленого міста Європи» (European Green City Index), встановленого Лейпцизькою хартією, двічі. Експерти пояснюють це формуванням і використанням моделі колективного управління містом, де значна роль виділяється муніципальному плануванню, а

також залученню значних інвестицій (прямих і непрямих) у зелене зростання та еко-інновації.

Стратегія розвитку Копенгагена включає чотири складові: здорове та чисте місто, вуглецево-нейтральне місто, найкраще місто для велосипедистів, зелений та блакитний капітал. Більше 50% жителів використовують велосипед як основний засіб для пересування, а для безперешкодного й зручного руху по всій території міста забезпечено функціонування різних видів громадського транспорту. Копенгаген є першою столицею у світі, яка взяла на себе зобов'язання до 2025 року перетворитися на вуглецево-нейтральне місто. Вагому роль у громаді приділяють розвитку альтернативних джерел енергії, серед яких основними залишаються сонячна та вітрова. Поряд з модернізацією енергосистеми міста, велосипедної інфраструктури й транспортної системи залишається тенденція до споживання органічних продуктів. [2]

У 2025 році Копенгаген посів перше місце в рейтингу щасливих міст, який враховує доступність надання послуг в регіонах, рівень життя й задоволення населення, управління, довкілля та мобільність. Набравши 1039 балів, місто продемонструвало високі показники за всіма критеріями й закріпило за собою статус одного з найкомфортніших у світі. [3]

Копенгаген слугує яскравим прикладом міста, що гармонійно поєднує в собі історію й традиції, сприяє економічному зростанню та задоволенню потреб населення, а також зберігає культурні особливості з урахуванням сучасних викликів, змін і трендів.

Список використаних джерел:

1. Данія. Економіка Данії. Копенгаген – столиця Данії. Онлайн-бібліотека освітньої та наукової літератури. URL: https://eduknigi.com/geo_view.php?id=246. (остання дата звернення – 27.04.2026)
2. Зелена столиця Європи-2014: складові успіхи Копенгагену. ГУРТ. URL: https://gurt.org.ua/recipes_success/24897/. (остання дата звернення – 27.04.2026)
3. #2025 HAPPY CITY INDEX This City is what it is because our citizens are what they are. Healthy City Index. URL: https://happy-city-index.com/HCI_2025/. (остання дата звернення – 27.04.2026)
4. Ліщинський І. О. Глокалізація, фрагментація та альтернативні візії внутрішніх гео економічних суперечностей. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Вип. 22. Ч. 2. С. 77–81
5. Lishchynskyy, I. & Lyzun, M. (2024). Pattern of European regional creativity: Exploring endogenous sustainability. *ECONOMICS*, 12(3), 397-407. <https://doi.org/10.2478/eoik-2024-0030>